

Kylmäkosken vankilan tulo-opas

Rikosseuraamuslaitos

Julkinen

Kylmäkosken vankila

1.7.2024

Sisällys

1 Yleistä.....	3
1.1 Tietoa vankilasta.....	3
1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys	4
1.3 Rangaistusajan suunnitelma.....	4
2 Tutkintavankeus	5
3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite.....	6
3.1 Päätös rangaistusajasta	6
3.2 Valvottu koevapaus	6
4 Perushuolto ja asuminen	7
4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys	7
4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä	8
4.3 Tupakointi	8
5 Omaisuuden hallussapito	9
5.1 Käytössä olevat tavarat	9
5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan	9
5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi	10
6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle	10
6.1 Puhelimen käyttö	10
6.2 Kirjeet ja postilähetykset.....	11
6.3 Sähköpostin vastaanottaminen.....	12
6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat	12
7 Ansiot ja rahankäyttö.....	13
7.1 Ansiot.....	13
7.2 Rahankäyttö.....	14
8 Tapaamiset.....	14
9 Poistumisluvat	15

9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)	16
9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)	16
9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)	16
10 Toimintaan osallistuminen	17
10.1 Työtoiminta	17
10.2 Opiskelu	18
10.3 Kuntouttava toiminta	18
10.4 Sähköiset palvelut	18
10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi	19
11 Vapaa-aika	19
11.1 Vapaa-ajan toiminta	19
11.2 Kirjasto	19
11.3 Hengellinen toiminta	20
12 Terveystieteidenhuolto	20
13 Käyttäytyminen vankilassa	21
14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua	22
14.1 Kanteleminen	22
14.2 Kantelun sisältö	22
14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle	23
14.4 Oikaisuvaatimukset ja valittaminen hallinto-oikeuteen	24
15 Henkilökunta ja asiointi	25

1 Yleistä

1.1 Tietoa vankilasta

Olet saapunut Kylmäkosken vankilaan. Kylmäkosken vankilassa on vankeusvanki- ja tutkintavankipaikkoja yhteensä 113.

Luet vankilan tulo-opasta. Tulo-oppaassa kerrotaan vankilan toiminnasta, rangaistuksen suorittamisesta sekä tutkintavankeuteen liittyvistä käytännöistä. Tutustu myös vankilan järjestyssääntöön, jonka määräyksiä sinun tulee noudattaa.

Jokaisella osastolla on oma päiväjärjestys, jossa kerrotaan osaston aikataulu. Aikatauluun on merkitty esimerkiksi sellin ovien aukioloajat, ulkoilut, ruokailut ja toiminta-aika. Lisäksi jokaisella osastolla on kansio, johon on koottu muun muassa vankeutta ja tutkintavankeutta säätelevät lait, asetukset ja listan määräyksistä ja ohjeista löydät sellissäsi olevan kannettavan tietokoneen, sellipäätteen, materiaalipankista. Nämä määräykset ja ohjeet saat pyydettäessä myös osaston työntekijältä.

Vankilan toimintaa valvovien viranomaisten tiedot löydät osaston ilmoitustaululta ja sellipäätteen sähköiseltä ilmoitustaululta.

Jos et ole Suomen kansalainen, saat olla yhteydessä kotimaasi edustustoon ja saat mahdollisuuksien mukaan käyttää tulkkia. Jos olet tutkintavanki, yhteydenpitoasi edustustoon voidaan kuitenkin rajoittaa rikoksen selvittämiseen liittyvistä erityisen painavista syistä.

Käänny henkilökunnan puoleen, jos sinulla on jotain kysyttävää tai jokin asia on epäselvä.

- Käyntiosoite: Vanhamaantie 26, 37911 Akaa
- Postiosoite: PL 101, 37911 Akaa
- Vankipostiosoite / kirjeposti: PL 102, 37911 Akaa
- Vankipostiosoite / paketit: Vanhamaantie 26, 37911 Kylmäkoski (Akaa)
- Puhelin: 029 56 83500
- Sähköposti: kylmakoski.vankila(at)om.fi
- Vankisähköposti: vankiposti.kylmakoski(at)om.fi

1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys

Sinulle nimetään vankeuden/tutkintavankeuden ajaksi oma vastuuvirkamies.

Vastuuvirkamies on henkilö, joka huolehtii vankeuden/tutkintavankeuden sujuvuudesta ja on arjessasi aktiivisesti läsnä. Vastuuvirkamiehen kanssa voit käydä läpi itseäsi koskevia asioita, kuten lupien valmistelua (esimerkiksi poistumisluvat ja tapaamiset), sähköisen asioinnin käyttöä sekä arjen muita asioita.

Vastuuvirkamies käy kanssasi läpi myös rangaistusajan suunnitelmaasi ja siihen liittyviä tavoitteita, tavoitteidesi edistämistä ja keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Osaston käytäntöihin sinut perehdyttää osaston vartija. Häneltä saat tiedon osastolla noudatettavasta päiväajankäytöstä ja osaston toiminnoista.

1.3 Rangaistusajan suunnitelma

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinulle on ennen vankilaan tuloa laadittu henkilökohtainen rangaistusajan suunnitelma eli ransu. Suunnitelmaasi täsmennetään vankilassa.

Rangaistusajan suunnitelma ohjaa rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapautta. Rangaistusajan suunnitelmassasi on määritelty tavoitteet, joita kohti vankeusaikana tulee työskennellä. Rangaistusajan suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa.

Voit itse vaikuttaa rangaistusajan suunnitelman etenemiseen työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa sinulle asetettuja tavoitteita kohti. Rangaistusajan suunnitelman eteneminen vaikuttaa muun muassa poistumislupiin sekä avolaitokseen ja valvottuun koevapauteen sijoittamiseen. Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja sitä tarkastellaan vähintään kolme kertaa vuodessa.

Jos olet tutkintavanki, sinulle ei laadita rangaistusajan suunnitelmaa ennen vankilaan tuloa. Suostumuksellasi rangaistusajan suunnitelman laatiminen voidaan kuitenkin aloittaa tutkintavankeusaikanasi.

Tulohaastattelun sinulle tekee osastosi rikosseuraamustyöntekijä tai erityisohjaaja. Hänen kanssaan käy läpi rangaistusajansuunnitelmasi ja Kylmäkosken vankilan palvelukartan.

Suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa.

2 Tutkintavankeus

Tutkintavankeus ei ole rangaistus, vaan esitutinnan ja oikeudenkäynnin aikana toteutettava pakkokeino. Tutkintavankeudella turvataan rikoksen esitutkinta, tuomioistuinkäsittely ja rangaistuksen täytäntöönpano sekä estetään rikollisen toiminnan jatkaminen. Rikoksesta epäillyn vangitsemisesta päättää tuomioistuin.

Tutkintavankeus päättyy, jos tuomioistuin, syyttäjä, poliisi tai muu pidättämiseen oikeutettu virkamies vapauttaa tutkintavangin. Tutkintavankeus päättyy viimeistään, kun kärjäoikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi tai kun hovioikeuden tuomio annetaan.

Voit myös suostua rangaistuksen täytäntöönpanoon ja tyytyä kärjäoikeuden tai hovioikeuden ensimmäisenä asteena antamaan tuomioon siltä osin kuin sinut on tuomittu vankeusrangaistukseen jo ennen tuomion lainvoimaisuutta. Tällöin alat suorittaa tuomittua vankeusrangaistusta ja muutut tutkintavangista vangiksi.

Tutkintavangeilla on osittain erilaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin vankeusvangeilla. Esimerkiksi tutkintavangin yhteydenpitoa voidaan rajoittaa pakkokeinolaissa säädetyillä edellytyksillä. Yhteydenpitorajoitus voi sisältää rajoituksia kirjeenvaihtoon, puhelimen käyttöön, tapaamisiin tai muihin yhteyksiin vankilan ulkopuolelle tai yhdessäoloon. Tutkintavankeuteen liittyvästä yhteydenpidon rajoittamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta päättää tuomioistuin. Tutkintavankina et voi osallistua toimintaan vankilan ulkopuolella, kuten siviilityöhön, tai opintoihin. Tutkintavankina sinua ei myöskään voida sijoittaa vankilan ulkopuoliseen laitokseen tai sinulle myöntää lupaa valvottuun ulkopuoliseen toimintaan.

Jos sinut tuomitaan ehdottomaan vankeuteen rikoksesta, jonka takia sinut oli vangittu, vähennetään suorittamasi tutkintavankeusaika varsinaisesta vankeusrangaistuksestasi. Jos olet ollut aiheettomasti vangittuna, on sinulla oikeus saada valtiolta korvausta vapauden menetyksestä. Korvausta haetaan Valtiokonttorista.

Tutkintavankeus voi alkaa yllättäen ja niin, ettet ole voinut varautua siihen. Voit käännyä henkilökunnan puoleen kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohti kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtävänkuvansa mukaisesti. Työskentelyllä edistetään fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tuetaan sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehen tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

3.1 Päätös rangaistusajasta

Sinulle tehdään täytäntöönpanoyksikössä rangaistusaikaasi koskeva päätös vankeutesi alussa. Päätöksestä käyvät ilmi

- rangaistusajan laskemisen perusteet,
- ajankohta, jolloin vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus tulee suoritetuksi,
- ehdonalaiseen vapauteen pääsyn tai muun vapauttamisen ajankohta sekä
- koeajan päättymispäivä.

Elinkautista vankeusrangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee aikaisin ajankohta, jolloin sinut voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Yhdistelmärankaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee valvonta-aika ja valvonta-ajan alkamisajankohta.

3.2 Valvottu koevapaus

Täytäntöönpanon loppupuolella voit päästä valvottuun koevapauteen, jos edellytykset koevapauteen sijoittamiselle täyttyvät. Sinua ei voida sijoittaa valvottuun koevapauteen, jos suoritat yhdistelmärankaistusta.

Voit päästä valvottuun koevapauteen aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Valvottu koevapaus valmistellaan huolellisesti yhdessä vankilan henkilökunnan kanssa. Voit itse vaikuttaa mahdolliseen koevapauteesi työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaasi asetettuja tavoitteita kohti sekä käyttäytymällä moitteettomasti rangaistusaikanasi. Voit myös itse hakea koevapauteen.

Koevapauteen liittyvissä asioissa ota yhteyttä osastosi rikosseuraamusiesimieheen, hän neuvoo sinua käytännöissä.

4 Perushuolto ja asuminen

4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys

Saat käyttää vankilassa omia vaatteitasi. Omien vaatteiden käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa muun muassa vankilan järjestyksen vuoksi. Jos et saa vaatetta itsellesi, sinulla on oikeus saada asiassa päätös, jossa on oikaisuvaatimusosoitus. Sinulla on myös oikeus saada käyttöösi vankilan vaatteet, jos sinulla ei ole asianmukaista omaa vaatetusta.

Sinun tulee pukeutua vankilan alueella asiallisesti. Jos et ole varma, onko asusi asiallinen, voit aina kysyä asiaa henkilökunnalta.

Kun teet töitä, tulee sinun käyttää toimipisteen määräysten mukaista vaatetusta. Jos työsi edellyttää esimerkiksi työturvallisuuden takia työvaatetuksen käyttämistä, saat työvaatteet ja suojavaatteet käyttöösi vankilasta.

Liinavaatteet, kuten lakanat, saat käyttöösi vankilasta. Vankila tarjoaa käyttöösi myös normaalin päivittäisen hygienian ylläpitämiseksi pesunesteet. Voit tarvittaessa pyytää niitä vankilan henkilökunnalta.

Rikosseuraamuslaitoksen tekstiilien eli liinavaatteiden ja vankivaatteiden pesu tapahtuu keskitetysti vankilan ulkopuolisessa pesulassa. Henkilökunta ohjeistaa sinua tarkemmin tekstiilien vaihtopäivistä. Huolehdi itse omien vaatteidesi pesusta tähän tarkoitettuissa tiloissa.

Vankilassa sinä huolehdi itse oman sellisi siisteydestä. Jokainen siivoaa yhteisissä tiloissa omat jälkensä esimerkiksi ruoanlaiton jälkeen. Jätteet lajitellaan ohjeiden mukaisesti. Henkilökunta opastaa tarkemmin siivousvälineistä, käytännöistä ja työnjaosta yhteisten tilojen siivoamiseen liittyen.

4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä

Sinulle tarjotaan vankilan puolesta arkisin neljä ateriaa: aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Niinä päivinä, jolloin vankilassa ei ole varsinainen työpäivä, sinulle tarjotaan aamiainen, yhdistetty lounas/päivällinen ja iltapala.

Vankilan henkilökunta kysyy sinulta vankilaan saapuessasi, noudatko jotain erityisruokavaliota ja antavat sinulle lomakkeen täytettäväksi. Ilmoita kuitenkin myös itse heti saavuttuasi vankilaan, jos sinulla on tarve erityisruokavaliolle terveydellisestä syystä, uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi.

Voit ostaa ruokatarvikkeita ja joitakin muita arjessa tarvitsemiasi tuotteita vankilan laitosmyymälästä eli kanttiinista. Vankilan laitosmyymälä on avoinna päiväjärjestyksen mukaisesti. Vangilla on mahdollisuus asioida laitosmyymälässä kerran viikossa. Ostokset maksetaan maksukortilla. Laitosmyymälästä voit myös ostaa itsellesi puhelimen puheaikaa. Kanttiiniostokset maksetaan Rikosseuraamuslaitoksen maksukortilla (katso oppaan kohta Rahankäyttö).

4.3 Tupakointi

Tupakointi on kielletty vankilan sisätiloissa. Voit tupakoida kerran päivässä ulkoilun aikana, jos sinulta ei ole ulkoilua tapauskohtaisesti evätty. Tupakointi voidaan järjestää myös useammin.

Sinulla on tupakkatuotteillesi oma henkilökohtainen lukollinen lokero osaston ulkopuolella, josta henkilökunta antaa sinulle tupakkaa mennessäsi ulkoiluun.

Voit saada nikotiinikorvaustuotteita mahdollisiin vierotusoireisiisi. Saat halutessasi myös tukea tupakoinnin lopettamiseen Vankiterveydenhuollon yksiköstä sekä Rikosseuraamuslaitoksen henkilökunnalta.

Tupakointi vanginkuljetusajoneuvossa ja junaliikenteen vankivaunussa on kielletty. Kiellon vuoksi vankivaunuissa vangeille tarjotaan tarvittava määrä nikotiinikorvaustuotteita.

5 Omaisuuden hallussapito

5.1 Käytössä olevat tavarat

Sinulla saa olla kohtuullinen määrä henkilökohtaista omaisuutta ottaen huomioon muun muassa vankilan säilytystilat, paloturvallisuuden ja tarkastustoiminnan. Jos sinulta kielletään jonkin esineen tai aineen hallussapito, sinulla on oikeus saada asiassa päätös, jossa on oikaisuvaatimusosoitus.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Siinä on määritelty omaisuuden hallussapitosäännöt sekä esineet, joita ei sinulla ei saa olla.

Jos haluat hankkia itsellesi tavaroita vankilan ulkopuolelta, varmista ennen tavaroiden hankkimista saatko ne haltuusi tai säilytettäväksi vankilaan.

Vankilassa laaditaan luettelo omaisuudesta, jonka olet tuonut mukasi. Ne tavarat, joita et saa selliisi, pannaan säilöön ja saat ne lähtiessäsi takaisin. Et saa takaisin tavaroita tai aineita, jotka ovat vaarallisia tai laissa kiellettyjä.

Käytössä olevia ja varastoituja tavaroita voit vaihtaa ”lokeropäivänä” kerran viikossa perjantaisin.

5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan

Tapaamisen yhteydessä tapaajasi voi jättää sinulle vähäisen määrän hallussapitomääräyksen mukaisia tavaroita, esimerkiksi lehtiä, vaatteita, henkilökohtaisia käyttöesineitä, mutta ei esimerkiksi elintarvikkeita tai tupakkatuotteita. Tapaaja voi tuoda tapaamisen yhteydessä tavaroita vain sille vangille, jota hän tulee tapaamaan. Tavarat tulee jättää vankilan henkilökunnalle ilmoittautumisen yhteydessä. Tavarointa jätettäessä, tapaaja täyttää lähetteen, johon tulee merkitä:

- sinun nimesi
- tavaroiden tuojan nimi ja sisältö.

Tapaajasi tuomat tavarat tarkastetaan vankilassa.

Sinulle on mahdollista tuoda vähäinen määrä tavaraa vankilaan myös arkipäivisin klo 8.00–16.00 tai lähettämällä ne postitse. Tavaroiden tulee olla sellaisia, joiden hallussapito on vankilassa sallittu. Tavaroita jätettäessä, niiden jättäjä täyttää edellä mainitun lähetteen. Pääsääntöisesti voit ottaa tavaroita vastaan kerran kalenterikuukaudessa.

Vankilan säilytystilat ovat rajalliset, joten kaikkea omaisuuttasi ei voida säilyttää vankilassa. Omaisuutesi, jota ei voida säilyttää vankilassa, lähetetään sinun kustannuksellasi osoittamaasi paikkaan.

5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi

Voit toimittaa tavaroitasi läheisillesi poisvietäväksi vankilasta ottamalla yhteyttä asiointilomakkeella vankilan vastaanottoon.

6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle

6.1 Puhelimen käyttö

Voit olla puhelimitse yhteydessä vankilan ulkopuolelle, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus). Puheaikaa myydään kanttiinissa. Sinulle ei voi soittaa vankilaan, eikä vankila anna puhelimitse tietoja vangeista vankilan ulkopuolelle.

Puhelimen käyttö tapahtuu lähtökohtaisesti omalla kustannuksellasi. Voit kuitenkin soittaa vankilan kustannuksella esimerkiksi

- asianajajallesi,
- vankilan toimintaa valvovalle viranomaiselle,
- tuloaonon sekä
- ilmoittaessasi vankilasiirrosta lähimaisellesi tai muulle läheisellesi.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö, josta löydät osastokohtaiset puhelimen käyttöajat ja puhelimen käytön määräykset.

6.2 Kirjeet ja postilähetykset

Voit lähettää kirjeitä postin välityksellä, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus).

Voit ostaa postimerkkejä ja kirjekuoria kanttiinista. Jätä kirjeposti osaston postilaatikkoon. Jos lähetät postia vankilasta, tulee sinun merkitä kuoreen näkyviin lähettäjän nimi. Jos et halua merkitä nimeäsi näkyviin, sinun tulee antaa lähetys henkilökohtaisesti vankilan henkilökunnalle. Nimeä ei tarvitse merkitä näkyviin kirjeisiin tai postilähetyksiin, jotka lähetät valvontaviranomaisille. Postilaatikko tyhjennetään päivittäin klo 7.30.

Sinulle voi lähettää postia vankilaan osoitteeseen PL 102, 37911 Akaa.

Lähetykseen tulee merkitä:

- vankilan nimi ja osoite
- vangin nimi
- lähettäjän tiedot.

Huomioi, että sinulle lähetettävien postipakettien vastaanottajan osoitekenttään tulee merkitä tiedot seuraavassa järjestyksessä:

1. Kylmäkosken vankila
2. sinun nimesi ja
3. osoitteeksi vankilan osoite.

Näin varmistetaan, että pakettisi tulee perille. Vankilan henkilökunta ei nouda sinulle lähetettyjä paketteja postista, vaan posti toimittaa ne vankilaan.

Kirjeet ja muut postilähetykset voidaan tarkastaa vankilassa. Vankilan toimintaa valvovien viranomaisten ja sinun välisiäsi kirjeitä ei tarkasteta. Asianajajan ja sinun välisiäsi kirjeitä voidaan tarkastaa ainoastaan poikkeuksellisesti.

Vankiposti jaetaan osastoille arkisin.

Jos kirjeessäsi tai postilähetyksessäsi on rahaa tai muita esineitä tai aineita, joiden hallussapito on vankilassa kielletty, tulee sinun toimittaa ne välittömästi vankilan henkilökunnalle.

6.3 Sähköpostin vastaanottaminen

Voit vastaanottaa sähköpostia suljettuun vankilaan. Sähköposti lähetetään vankilan vankisähköpostiin: vankiposti.kylmakoski(at)om.fi. Sähköpostiviestin otsikkokenttään kirjoitetaan sinun etu- ja sukunimesi. Viestin tekstikenttään kirjoitetaan lähettäjän oma etu- ja sukunimi, jotta saat tiedon siitä, kuka viestin on lähettänyt.

Tietoturvasyistä järjestelmä poistaa viesteistä kaikki liitetiedostot ja kuvat. Sinulle toimitetaan vain sähköpostiviesti.

Voit myös saada luvan sähköpostiviestien lähettämiseen ja vastaanottamiseen, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu eikä sen käytön katsota aiheuttavan esimerkiksi vaaraa vankilan järjestykselle. Voit saada luvan sähköpostin käyttöön esimerkiksi virallisten asioiden hoitamiseen, opiskeluun ja yhteydenpitoon.

6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat

Sellissäsi olevalla sellipäätteellä voit lähettää vankilan henkilökunnalle asiointilomakkeita, täyttää sähköisiä anomuksia, käyttää hyödyksi sellipäätteen materiaalipankkia ja kalenteria sekä pelata päätteeltä löytyviä pelejä. Voit myös käyttää rajatusti internetiä, VideoVisit videopuhelua ja sähköisen opiskelun alusta Moodlea. Internetin käyttöön haetaan lupa erillisellä lupalomakkeella.

Voit hakea lupaa internetin käyttöön

- toimeentuloon,
- työasioiden,
- koulutusasioiden,
- oikeusasioiden,
- sosiaaliasioiden tai
- asuntoasioiden hoitamiseen liittyvästä syystä tai
- muusta vastaavasta tärkeästä syystä.

Kun haet lupaa internetin käyttöön, sinun pitää perustella internetin käyttö (esimerkiksi laskun maksu verkkopankissa). Internetin käyttöä voidaan valvoa.

Henkilökunta antaa sinulle tarvittaessa lisätietoja asiasta ja opastaa vahvaa sähköistä tunnistautumista vaativien palvelujen käyttöön. Näitä ovat esimerkiksi monet viranomaisten asiointipalvelut, kuten Kela tai Vero. Osaa sähköisistä palveluista voi hyödyntää myös rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen esimerkiksi kuntoutumisessa ja opiskelussa. SA-työasemien Portti-avaussivulta <https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/portti.html> löydät linkejä näihin sähköisiin palveluihin teemoittain.

Sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksista ja toiminnoista voit lukea lisää Sähköiset palvelut -kohdassa. Videoyhteyden kautta järjestettävistä tapaamisista (Skype tai VideoVisit) on tietoa Tapaamiset-kohdan alla.

7 Ansiot ja rahankäyttö

7.1 Ansiot

Sinulle maksetaan verotonta toimintarahaa, jos osallistut vankilassa työtoimintaan, koulutukseen tai kuntoutukseen. Toimintaraha on 3,01 euroa tai 4,62 euroa toimintapäivältä. Toimintarahaa maksetaan aluksi yleensä alimman toimintarahaluokan mukaan.

Vankeusrangaistuksessa toimintarahaluokkaan vaikuttavat rangaistusajan suunnitelmassasi asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi se, kuinka pitkään ja säännöllisesti olet osallistunut toimintaan. Jos olet tutkintavanki, toimintarahaluokkasi arvioidaan ensisijaisesti toimintaan osallistumisen keston ja säännöllisyyden perusteella.

Toimintaraha voidaan jättää kokonaan tai osittain maksamatta, jos saat toimintaasi taloudellista tukea joltain muulta viranomaiselta (esimerkiksi opintorahaa) tai jos se ei jostain muusta siihen rinnastettavasta syystä ole tarpeen.

Toimintarahan lisäksi sinulle maksetaan käyttörahaa 1,60 euroa jokaiselta rangaistukseksi luettavalta päivältä. Päiviin lasketaan myös viikonloput.

Sinulle voidaan maksaa vankilaan saapuessasi käyttörahaa etukäteen 14 päivältä välttämättömiä hankintoja varten. Maksettu ennakko vähennetään sinulle myöhemmin maksettavista käyttörahoista.

7.2 Rahankäyttö

Vankilassa saat käyttöösi Visa-pohjaisen prepaid-maksukortin. Henkilökunta säilyttää käyttöösi annettavaa maksukorttia. Korttia käytetään henkilökohtaisen PIN-koodin avulla.

Maksukortilla voit tehdä ostoksia vankilan kanttiinissa. Maksukortti käy myös vankilan ulkopuolella kaupoissa, kahviloissa ja junissa eli kaikissa paikoissa, joissa sirullisella maksukortilla maksaminen on mahdollista. Sillä voi myös nostaa rahaa Suomessa pankkiautomaatista maksimissaan 200 euroa kuukaudessa. Maksukortissa ei ole lähimaksuominaisuutta eikä sillä voi tehdä nettiostoja. Voit kääntyä henkilökunnan puoleen maksukortin käyttöön liittyvissä asioissa.

Älä tuo vankilaan käteistä. Voit tehdä tulo-ostosi vielä omalla pankkikortillasi. Rikosseuraamuslaitos maksaa kaikki saamasi etuudet maksukortillesi.

Läheisesi eivät voi siirtää rahaa suoraan käyttöösi annetun maksukortin tilille. Rahat voi siirtää Rikosseuraamuslaitoksen tulotilille, josta ne siirretään maksukorttisi tilille. Sinun tulee itse huolehtia, että rahan siirtäjällä on tiedossa Rikosseuraamuslaitoksen tulotilin tiedot. Löydät ohjeet rahan siirtämiseen Rikosseuraamus.fi-sivustolta.

Ota yhteys vankilan henkilökuntaan, jos haluat itse lähettää rahaa tai maksaa laskuja.

8 Tapaamiset

Voit tavata vieraita, esimerkiksi läheisiäsi ja muita tuttaviasi, jos yhteydenpitoasi ei ole rajoitettu.

Eri tapaamismuotoja ovat

- valvottu tapaaminen,
- valvoton tapaaminen,
- lapsen tapaaminen,
- asiamiehen tapaaminen ja
- vankien välinen valvottu tapaaminen.

Myös videoyhteyden (Skype ja VideoVisit) kautta järjestettävä tapaaminen on mahdollinen.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Järjestyssäännössä kerrotaan tarkemmin tapaamisajat, niiden kesto, tapaamisiin liittyvät ehdot ja ohjeet tapaamisten hakemiseen.

Muista hakea tapaamista ajoissa, jotta tapaamisjärjestelyt ehditään toteuttaa.

Lisätietoja tapaamisista ja niihin liittyvistä järjestelyistä saat osastosi työntekijältä.

Alle 18-vuotiaiden tapaamiset

Alaikäinen tapaaja voi tulla vankilaan tapaamaan muita kuin omaa vanhempansa vain huoltajansa luvalla. 15 vuotta täyttänyt tapaaja voi tavata lähiomaistaan ilman huoltajan suostumusta, jos huoltaja ei ole nimenomaisesti ilmoittanut vastustavansa tapaamista. Jos alaikäinen tapaaja on otettu huostaan, luvan tapaamiselle antaa lastensuojeluviranomainen.

Alle 15-vuotiasta tapaajaa ei yleensä päästetä vankilaan ilman saattajaa.

Alle 15-vuotiaan lapsen valvottuun lapsitapaamiseen voi osallistua lapsen ja saattajan lisäksi myös muita tapaajia. Saat kuitenkin koskettaa tapaamisen aikana vain lasta.

9 Poistumisluvat

Sinulle voidaan myöntää lupa poistua vankilasta lyhyeksi aikaa. Tätä kutsutaan poistumisluvaksi.

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, poistumislupa voidaan myöntää rangaistusajan pituuden (RP), tärkeän syyn (TS) tai erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myöntää poistumislupa vain erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myös myöntää lyhyt saatettu poistumislupa kiireellisen ja välttämättömän asian hoitamiseksi.

Hae poistumislupaa sellipäätteelläsi sähköisellä hakemuksella. Hakemuksen löydät sellipäätteesi ” Sähköiset anomukset”- kansioista. Keskustele poistumisluvastasi osastosi henkilökunnan kanssa ja toimita hakemukseen mahdollisesti kuuluvat liitteet osaston henkilökunnalle. Täytä lomake huolella, ja siinä tulee ehdottomasti mainita myös osoite poistumisluvan aikana.

Poistumisluvasta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai apulaisjohtaja. Joissain tapauksissa poistumisluvista päättää Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja. Poistumislupa voidaan myöntää myös saatettuna.

Jätä poistumislupahakemuksesi hyvissä ajoin, jotta se ehditään käsitellä.

9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)

Voit saada poistumisluvan rangaistusajan pituuden perusteella, jos

- luvan myöntäminen edistää rangaistusajan suunnitelmasi toteutumista,
- poistumisluvan ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä ja
- sitoudut päihitteettömyyden valvontaan ja muuhun tarpeelliseen valvontaan.

Sinulle voidaan myöntää poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella, kun poistumislupa-aikasi on alkanut. Poistumisluvan ajankohtaa voidaan aikaistaa, jos olet huolellisesti noudattanut rangaistusajan suunnitelmaa. Tällöin poistumislupa voidaan myöntää joko suunnitelman toteuttamiseksi tai yksittäisessä tapauksessa yhteyksiesi säilymiseksi, toimintakykyä ylläpitämiseksi tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Sinulle voidaan myöntää poistumislupia rangaistusajan pituuden perusteella korkeintaan kolme vuorokautta kahden kuukauden aikana.

9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)

Poistumislupa voidaan myöntää myös tärkeästä syystä. Tärkeä syy voi olla esimerkiksi perheeseen liittyvä tai työ-, koulutus-, sosiaali- ja asuntoasioiden sekä toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvien asioiden hoitamista.

Poistumislupa myönnetään vain siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)

Erittäin tärkeä syy voi olla lähiomaisen tai muun läheisen vakava sairaus, hautajaiset tai muu vastaava syy.

Poistumislupa myönnetään vain siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

10 Toimintaan osallistuminen

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinun tulee osallistua työ- ja toiminta-aikana vankilan järjestämään tai hyväksymään toimintaan. Sinut sijoitetaan toimintaan ottaen huomioon muun muassa rangaistusajan suunnitelmasi. Toiminta voi olla työtoimintaa, koulutusta tai kuntouttavaa toimintaa, esimerkiksi ohjelmatoimintaa tai yksilötyötä. Sinut voidaan vapauttaa toimintavelvollisuudesta terveydentilasi, toimintakykysi tai ikäsi perusteella.

Jos olet tutkintavanki, osallistuminen työhön ja muuhun toimintaan on vapaaehtoista. Jos haluat osallistua toimintaan, se pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan. Sinulle ei kuitenkaan voida antaa lupaa siviilityöhön, opintoihin tai muuhun sijoitukseen vankilan ulkopuolelle tai ulkopuoliseen laitokseen.

Tutkintavangit työskentelevät pääsääntöisesti keskusvankivaatevarastolla ja osaston puhdistajina.

Henkilökunta opastaa sinua kaikkien vankilan palveluiden käytössä.

10.1 Työtoiminta

Kylmäkosken vankilassa on tarjolla monenlaista työtoimintaa. Päärakennuksessa on tarjolla järjestely- ja puhtaanapitotyötä vankiosastojen puhdistajien, vastaanoton puhdistajien ja muiden vankitilojen puhdistajien työnä, tiskaustyötä vankilan keittiöllä

Vankilan erillisessä työliikerakennuksessa on tarjolla Puolustusvoimien puhtaan pyykin järjestely- ja viikkaustyötä, ravikärryjen pyörien kokoonpanotyötä, keskusvankivaatevaraston varastotyötä, ja kiinteistönhoito- ja ulkotyöryhmässä on tarjolla pihatyötä ja muuta kiinteistönhoitotyötä mukaan lukien ajoittaiset pienimuotoiset rakennustyöt.

Voit ilmoittaa halustasi osallistua työtoimintaan osastosi puhdistajana, vastaanoton puhdistajana ja keittiön tiskarina asiointilomakkeella rikosseuraamusesimiehelle ja muuhun

työtoimintaan asiointilomakkeella työnjohtohenkilöstölle (työnjohtajat tai työtoiminnan ohjaajat).

Sinulle voidaan antaa lupa tehdä omaan lukuusi vankilassa sellaista työtä, joka soveltuu vankilassa tehtäväksi. Tätä kutsutaan omaksi työksi. Tällainen oma työ voi olla esimerkiksi käännös- ja käsitöitä. Voit tehdä omaa työtä sen laadun mukaan myös sellissä. Sinulle voidaan myös antaa ilmaiseksi käyttöön vankilan työvälineitä.

10.2 Opiskelu

Jos suoritat vankeusrangaistusta, voit opiskella vankilassa. Sinulle voidaan myös myöntää opintolupa eli lupa opiskella vankilan ulkopuolella.

Opiskeluun ja koulutukseen liittyvissä asioissa voit ottaa yhteyden asiointilomakkeella opinto-ohjaajaan, jolta myös saat lisätietoja opiskelusta ja opintotarjonnasta.

Raamattuopiston etäopintojen suhteen voit ottaa yhteyden asiointilomakkeella myös pastoriin.

10.3 Kuntouttava toiminta

Vankilassa järjestetään ryhmämuotoista ja yksilötyönä järjestettävää toimintaa. Yhteistyötä tehdään myös ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Vankilassa toteutetaan ohjelmia, jotka käsittelevät muun muassa päihteiden käyttöä, haittojen vähentämistä sekä ajatteluun ja käyttäytymiseen liittyviä teemoja. Vankilassa työskentelee myös ohjaaja, joka vastaa vankiryhmien liikuntapalveluista sekä esimerkiksi liikuntavälineisiin liittyvistä asioista.

Vankilan sitoumusosastona toimii 12 paikkainen päihdekuntoutusosasto. Osastolla noudatetaan soveltuvin osin restoratiivisen vankilan periaatteita. Voit ilmoittaa halukkuudestasi päästä päihdekuntoutusosastolle asiointilomakkeella osastosi rikosseuraamusesimiehelle.

10.4 Sähköiset palvelut

Rangaistusajan suunnitelmaa voi edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita. Sellipäätteen käytöstä on kerrottu kohdassa Internetin käyttö ja sähköiset palvelut.

Lisätietoja ja opastusta sellipäätteenä käyttöön saat osastosi työntekijältä.

10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi

Sinut voidaan rangaistusajan suunnitelman toteutuminen huomioon ottaen vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta kahdeksi arkipäiväksi jokaista kalenterikuukautta kohden, jos osallistut toimintaan säännöllisesti.

Jos sinua syytetään rikoksesta, annetaan sinulle tarpeellinen vapautus osallistumisvelvollisuudesta puolustuksen valmistelemiseksi. Sinut voidaan vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta myös muusta tärkeästä syystä tai määräaikaisen työkyvyttömyyden takia.

11 Vapaa-aika

11.1 Vapaa-ajan toiminta

Voit osallistua vapaa-ajallasi vankilassa järjestettävään vapaa-ajan toimintaan vankilan päiväjärjestyksen ja tarjonnan mukaisesti. Jos haluat osallistua vapaa-ajan toiminnan suunniteluun ja järjestämiseen, voit keskustella asiasta niistä vastaavan vankilan virkamiehen kanssa.

Vapaa-ajan toimintoja ovat: kuntosali, liikuntasali (mm. lentopallo, salibandy), ulkoliikunta (jalkapallo), SPR:N vankilavierailijatoiminta, hengelliset piirit, konsertit ja teatteriesitykset. Vapaa-ajan toimintojen ajankohdat näet osaston ilmoitustaululla olevasta viikko-ohjelmasta. Ellei muuta ohjetta ole, vapaa-ajan toimintoihin ilmoittaudutaan asiointilomakkeella, mikä osoitetaan toiminnan järjestäjälle työntekijälle

Saat ajankohtaista tietoa vapaa-ajan toiminnoista osastosi ilmoitustaululta ja päiväjärjestyksestä.

11.2 Kirjasto

Sinulla on mahdollisuus käyttää vankilan kirjastoa ja hyödyntää yleisiä kirjastopalveluita. Löydät osastosi päiväjärjestyksestä tiedon siitä, koska sinulla on mahdollisuus käyttää vankilan kirjastoa. Kaukolainapalveluiden osalta sinun tulee kääntyä vankilan opinto-ohjaajan puoleen.

Äänikirjapalveluihin liittyvissä asioissa ole yhteydessä opinto-ohjaajaan.

11.3 Hengellinen toiminta

Voit osallistua hengellisiin tilaisuuksiin ja päästä keskustelemaan hengellisistä asioista. Kylmäkosken vankilassa on vakituinen vankilapastori, joka tekee työtä yhdessä eri seurakuntien työntekijöiden, ulkopuolelta tulevien koulutettujen vapaaehtoistyöntekijöiden sekä muiden uskontojen edustajien kanssa. Laitoksessa on kirkko ja muut tarvittavat tilat uskonnonharjoittamista varten.

Vankilapastori huolehtii jumalanpalvelusten ja muiden hengellisten tilaisuuksien järjestämisestä, sielunhoidosta, kirkollisista toimituksista sekä kristillisestä kasvatuksesta ja eri uskontojen uskonnonharjoittamisen käytännön mahdollisuuksista. Hänen kauttaan löydät myös yhteyden kirkkojen diakoniatyöhön, kun sinä tai perheesi tarvitsee apua ja kun valmistelet vapautumista yhdessä seurakunnan tai kristillisen järjestön kanssa tai kun tarvitset tukihenkilön vapautuessasi. Vankilapastori ohjaa myös perhe- ja parisuhdeneuvotteluita. Yhteyden häneen saat asiointilomakkeella.

12 Terveystenhoito

Vankiterveydenhuollon yksikkö (VTH) on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) alainen ja sen tehtävä on järjestää vankien terveystalvelut.

Vankiterveydenhuollolla on vankilassa poliklinikka, jossa voit hoitaa terveyteesi liittyviä asioita. Poliklinikan kautta voit varata ajan lääkärille ja hammaslääkärille. Sairaanhoidaja on paikalla arkipäivisin. Voit ottaa yhteyttä poliklinikalle myös mielenterveysasioissa.

Voit ottaa yhteyttä vankiterveydenhuoltoon ja hammashoittoon täyttämällä asiointilomakkeen sellipäätteelläsi.

Äkillisissä terveyteen liittyvissä ongelmissa ota yhteyttä vankilan henkilökuntaan. Sellisi ollessa suljettuna saat henkilökuntaan yhteyden sellipuhelimella.

Sinut siirretään tilapäisesti hoitoon tai tutkimuksiin vankilan ulkopuolelle, jos sairauttasi tai vammaasi ei voida hoitaa vankiterveydenhuollon puitteissa. Sinua valvotaan vankilan henkilökunnan toimesta, kun olet vankilan ulkopuolella.

Sinun tulee ottaa sinulle annetut lääkkeet lääkärin ohjeiden mukaan. Lääkkeet säilytetään dosetissa. Palauta syömättä jääneet lääkkeet dosetin mukana.

Äkillisissä terveyteen liittyvissä ongelmissa ota yhteyttä vankilan henkilökuntaan.

13 Käyttäytyminen vankilassa

Vankeutta ja tutkintavankeutta säätelevät monet normit. Siksi sinun on syytä tutustua vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin. Tarkempia ohjeita ja määräyksiä on vankilan järjestyssäännössä, jota sinun myös tulee noudattaa.

Sinun on käyttäydyttävä asiallisesti henkilökuntaa, toisia vankeja ja muita henkilöitä kohtaan. Sinun on myös noudatettava henkilökunnan ohjeita ja käskyjä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangeistus

- vankeuslain,
- tutkintavankeuslain tai niitä koskevan asetuksen, tai
- Rikosseuraamuslaitoksen määräyksen rikkomisesta.

Kurinpitorangeistus voidaan määrätä myös, jos rikot järjestyssääntöä, jossa on mainittu, että rikkomuksesta voi seurata kurinpitorangeistus. Kurinpitorangeistus voidaan määrätä myös, jos et noudata henkilökunnan kehotusta tai käskyä, joka on annettu vankilan järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangeistus myös, jos syyllistyt vankilassa tai Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Tällaisia rikoksia voivat olla esimerkiksi

- huumausaineen käyttörikos,
- haitanteko virkamiehelle,
- virkamiehen vastustaminen,
- karkaaminen tai sen yritys,
- lievä pahoinpitely,
- pahoinpitely tai sen yritys,

- lievä vahingonteko,
- vahingonteko,
- laitton uhkaus ja
- vangin varustautuminen aseella.

Jos aiheutat tahallisesti tai huolimattomuudesta vankilalle vahingon (esimeriksi kadonneet tai rikkoutuneet laitteet), olet velvollinen korvaamaan sen. Asia ratkaistaan viime kädessä tuomioistuimessa.

14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua

14.1 Kanteleminen

Voit kirjoittaa kantelun laillisuusvalvojalle, jos koet, että sinua on kohdeltu epäasiallisesti tai epäillet, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan. Voit myös halutessasi saattaa kokemiasi epäkohtia esimerkiksi vankilan yksikönpäällikön tietoon. Yksikönpäällikölle voit laittaa asiointilomakkeen suoraan sellipäätteen kautta.

Ongelma- ja ristiriitatilanteissa keskustele asiasta ensisijaisesti henkilökunnan kanssa. Keskusteleminen henkilökunnan kanssa on yleensä nopein tapa selvittää asia.

Kantelu tehdään kirjallisesti ja sen tekeminen on maksutonta. Voit kirjoittaa kantelun vapaamuotoisesti omalla äidinkielelläsi.

Kantelua ei tutkita, jos tarkasteltava asia on tapahtunut yli kaksi vuotta sitten. Tästä voidaan poiketa vain erityisestä syystä.

14.2 Kantelun sisältö

Kantelussa on yksilöitävä, mihin Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen toimintaan tai laiminlyöntiin arvostelusi kohdistuu.

Esitä kantelussa käsityksesi siitä, millä perusteilla pidät Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen menettelyä virheellisenä.

Kantelussa tulisi mahdollisuuksien mukaan esittää, milloin arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin on tapahtunut.

Kantelussa olisi hyvä ilmoittaa, onko samaa asiaa koskeva kantelu vireillä muualla. Ilmoita lisäksi nimesi ja yhteystietosi.

14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle

Rikosseuraamuslaitoksen, sen yksiköiden ja virkamiesten toiminnan lainmukaisuutta valvotaan Rikosseuraamuslaitoksessa sisäisellä valvonnalla. Sisäisestä valvonnasta vastaa Rikosseuraamuslaitoksen oikeusyksikkö.

Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa valvoo muun muassa eduskunnan apulaisoikeusasiamies. Voit kannella samasta asiasta useammalle laillisuusvalvontaviranomaiselle, mutta kantelu tutkitaan lähtökohtaisesti vain siinä viranomaisessa, jossa se on tullut ensimmäiseksi vireille.

Listan vankiloiden toimintaa valvovista viranomaisista löydät esimerkiksi osastosi ilmoitustaululta. Voit postittaa kantelukirjeesi itse suoraan laillisuusvalvontaviranomaiselle tai pyytää vankilan henkilökuntaa lähettämään kantelukirjeesi puolestasi. Osastollasi tai muutoin saatavillasi on kantelun laatimiseksi esimerkiksi kirjepaperia sekä vankilan tarjoamia kirjekuoria, joihin voit sulkea luottamuksellisesti valvontaviranomaiselle tarkoittamasi kirjeen. Voit jättää sen vankilassa lähtökohtaisesti vankilan kustannuksella eteenpäin toimitettavaksi taikka postittaa sen halutessasi itse. Jätä tekemäsi kirjelmä osastosi lukittuun postilaatikkoon.

Kantelumenettelyssä ei pääsääntöisesti käsitellä niitä päätöksiä, joihin voit hakea muutosta oikaisuvaatimuksella. Kanteluprosessissa voidaan kuitenkin tutkia asian menettelyllisiä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, onko oikeutesi muutoksenhakuun toteutunut.

Rikosseuraamuslaitos ei voi tutkia terveyden- tai sairaanhoitoa koskevia kanteluasioita. Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämän ja tuottaman vankien terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta valvoo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

14.4 Oikaisuvaatimukset ja valittaminen hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimus on ensisijainen oikeussuoja- ja muutoksenhakukeino. Eri seuraamuksia koskevissa laeissa on lueteltu ne Rikosseuraamuslaitoksen päätökset, joihin saa vaatia oikaisua. Nämä säädökset ovat:

- vankeuslaki 20 luku 1 §,
- tutkintavankeuslaki 15 luku 1 §, ja
- laki valvotusta koevapaudesta 40 §
- laki yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 14 luku 86 §.

Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, liitetään oikaisuvaatimusosoitus.

Oikaisuvaatimusosoituksessa on ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa siitä, kun sait päätöksen tiedoksi.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen itse oikaisuvaatimusosoituksen mukaiselle asian ratkaisijalle esimerkiksi kirjeenä tai sähköpostilla. Sen lisäksi, että voit itse toimittaa oikaisuvaatimuksesi oikaisuvaatimusosoituksen mukaiselle asian ratkaisijalle, voit antaa sen määräajan sisällä myös vankilan yksikönpäällikölle edelleen toimitettavaksi. Tässä tapauksessa jätä oikaisuvaatimuksesi osastolla työskentelevälle työntekijälle.

Jos postitat oikaisuvaatimukseksi itse, huomioithan, että lähetys tapahtuu omalla vastuullasi. Pääsääntöisesti kirjeposti on toimitettava perille 4–5 arkipäivässä jättöpäivästä lukien. On mahdollista, että postin kulusta ja sen mahdollisista viiveistä johtuen itse postittamasi oikaisuvaatimus ei saavu seitsemän päivän määräajassa oikaisuvaatimusasian ratkaisijalle, jolloin oikaisuvaatimustasi ei voida tutkia.

Jos et ole tyytyväinen oikaisumenettelyssä saamaasi päätökseen, voit valittaa siitä Helsingin hallinto-oikeuteen. Ohjeet valituksen tekemiseen ovat saamasi päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa. Voit toimittaa valituksen hallinto-oikeudelle esimerkiksi postitse tai asiamiehesi välityksellä. Voit myös antaa sen valitusajan sisällä vankilan yksikönpäällikölle tai hänen sijaiselleen, joka toimittaa valituksesi viipymättä eteenpäin tuomioistuimelle.

15 Henkilökunta ja asiointi

Kaikissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilassa työskentelee ja vierailee myös paljon vankilan ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa voit keskustella ja osallistua heidän järjestämään monipuoliseen kuntouttavaan toimintaan. Vankilan henkilökunnan ulkopuolisista toimijoista saat lisätietoa osastosi ilmoitustaululta sekä henkilökunnalta.

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohden kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtävänkuvansa mukaisesti. Työskentelyn tavoitteena on edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tukea sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä oman osastosi henkilökunnan tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilassa työskentelee ja vierailee myös paljon vankilan ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa sinun on mahdollista keskustella ja osallistua heidän järjestämään monipuoliseen kuntouttavaan toimintaan. Näistä vankilan henkilökunnan ulkopuolisista toimijoista saat lisätietoa osastosi ilmoitustaululta sekä henkilökunnalta.

Yksikönpäällikkö	vastaa laitoksen toiminnasta
Apulaisjohtaja	vankien toiminnot, vankien osallistumisvelvollisuutta koskevat päätökset, vankilan järjestys ja turvallisuus, yksikönpäällikön sijainen
Erikoissuunnittelija	yksikön toiminnot, vankien ulkopuoliset sijoitukset
Erityisohjaaja	vankien päihdekuntoutus, yksilötyöskentely, lapsi- ja perhetyö
Ohjaaja	työtoiminnan ohjaus, yksilötyöskentely, liikunta
Lääkäri	vankien terveydenhuoltoon liittyvät asiat

Sairaanhoidaja	vankilan poliklinikka, mielenterveys
Opinto-ohjaaja	opiskeluun ja kirjastoon liittyvät asiat,
Pastori	vankilan hengellinen toiminta, perhetyö
Psykologi	mielenterveyteen liittyvät asiat, keskustelut
Sosiaalityön erityisohjaaja	sosiaalityö, perhetyö, Kela- ym. asiat
Vartijat	järjestys ja turvallisuus, osaston päiväjärjestys vastuuvirkamies,
Rikosseuraamusesimies	järjestys ja turvallisuus, lupa- asiat, osaston esimies
Rikosseuraamustyöntekijä	järjestys ja turvallisuus, rangaistusajan suunnitelma, lupa- asiat
Assistentti	täytäntöönpano
Leijona-Catering	kanttiinotoiminta